

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
DR. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlön

Justh Gyula.

Aranytálcán kínálták a hatalmat Justh Gyulának. Csak a kezét kellett volna kinyújtania utána s ma ott ülne a hatalom báronyságán s elötte hajlongna és hízkelne mind az a szolgahad, amely most Khuent veszi körül.

Egyetlen szavába került volna megkapnia a kormányhatalmat. Csak azt kellett volna kijelentenie hogy lemond az önálló bankról, nem követeli a nemzet törvényben biztosított jogának érvényesülését.

Nem mondta ki azt az egy szót. Elvesztett vele egy fényes, káprázatos világot, a hatalom tündérvilágát, amely leghőbb ábrándja, legmagasabb óhaja minden gyöngye jellemnek. De megnyert vele egy másik, melegebb világot, a nép tiszteletét és sze retetét. S nemes lelkű emberek ezt sokkal többre becsülik amannál.

Egy férfi, aki a trón számolyánál is, az uralkodó előtt is férfi marad. Férfi, aki, mikor a hatalommal kínálják, nem kap mohó vágyggyal utána, hanem szemébe mondja a királynak is: add meg uram az én nemzetemnek, amihez joga van, ami élet-szükséglete s aminek megadására esküd kötelez. Akkor vállalom a kínált kormányhatalmat. A nélkül, nemzetem jogainak elárulásával soha!

Milyen nagy szükség lenne ilyen férfiakra Magyarországon. S milyen kevesen vannak ilyenek! Hányan adtak már fel mindent a hatalomért! Mennyi jogát, mennyi érdekét árulták el a nemzetnek gyöngye lelkű államférfiak, csak hogy az áhitott kormányhatalomhoz juthassanak. Mennyi kár, mennyi romlás szállott már az országra abból, hogy akik erősek itthon, azok gyengékké s meghunyászkodókká lettek a trón előtt!

Annál inkább meg kell becsülnünk a Justh Gyulákat. Akármilyen a meggyőződése valakinek, akár hiva a gazdasági önállóság-nak, akár nem, akiben ép érzék van, lehetetlen, hogy a jellem szilárdságát, a király előtt se hátráló férfias öntudatot, a nem-

zeti jogokhoz való rendületlen hűséget ne becsülje benne.

Az elősdiék, az éheselek, a stréberek, akik ott rajzottak körülte, mikor azt hitték, hogy kormányra jut, most Khuent imádják s támadják és gunyolják Justh Gyulát. De minden jóézésű magyar ember tisztelettel, megbecsüléssel fogadja azt az erős magyar férfit, aki ezer csábítás között is törhetlenül ragaszkodott a nemzet jogaihoz s habozás nélkül utasította vissza a kínálva kínált hatalmat, mikor azért az ország jogait s érdekeit kellett volna elárulni.

Ilyen érzéssel köszöntsük mi is Ujhelyben Justh Gyulát!

— márc. 2.

Hogyan lett Meczner Gyula főispán?

Hogy Meczner Gyula megmaradt Zemplénvármegye főispáni székében, az ma már bizonyos, de hogy hogyan maradt meg, ez a kérdés izgatja ma a kedélyeket. Különböző verziók keringenek közzsájon e tekintetben, nem lesz tehát érdektelen, ha ezekből egy-kettőt leközölünk. A „Nap” c. fővárosi ujság tegnapi száma pldul a következőket közli:

„Andrássy Gyula vármegyéjének főispánja behódolt a grancsárának. A dolog úgy történt, hogy Meczner Gyula főispán lemondását Khuen-Héderváry gróf nem vette tudomásul, erre aztán Meczner ur megmaradt állásában. Ez tegnapi vált befejezett tény — Meczner Gyula legnagyobb öröme. Meczner sietve újból átvette a főispáni hivatal vezetését és bejelentette a nemzeti munka pártba való belépését. Persze vállalkozott arra is, hogy Zemplén vármegyéből csupa grancsárpárti képviselőt liferál a kormánynak.”

Másik verzió szerint — és ez meggyeserte nagyobb hitelle talál — Meczner Gyulát sem Khuen, sem Tisza nem akarták megtartani a főispáni állásban. Meczner Gyula kétszínű politikáját, megbízhatatlanságát ezek az urak is nagyon jól ismerik és ezért nagyon szerettek volna tőle megszabadulni. Először Sinnyey Mersé Istvánt kérte fel Khuen r főispáni állás elvállalására és amikor ő nem volt hajlandó azt elfogadni, még mindig más, Mecznernél megbízhatóbb ember után néztek. Meczner pedig két hétig szivszorongva leste Pesten, hogy megmaradhat-e állásában továbbra is, vagy pedig letűnik végkép csilaga. És — ime a két heti leskelődésnek és kilincselésnek meg is lett az eredménye. Mikor már senki más nem akart vállalkozni a főispáni állásra, kénytelenek voltak Meczner Gyulát kinevezni, aki folyton hajlongott s könyörgött Khuen és Tisza előtt. Így lett aztán Meczner továbbra is főispán, de így is csak azzal a kikötéssel, hogy híven fogja teljesíteni kötelességét. Hát ami a

kikötést illeti, ebben a tekintetben mi is megnyugtathatók Khuenéket, mert Meczner Gyulánál nem lesz hibebb, alázatosabb szolgája a kormánynak az egész országban soha — amíg az ő érdeke ezt így kívánja

Ki a hazafi?

Írta: dr. Nagy Arthur.

Egy idegen független állam szabad polgára, — ha történetesen nyelvünket ismerné, — nagyot nézne, ha olvasná a mi politikai polemiankat és abból megtudná, hogy létezik egy nemzet a világon, a hol a felett folyik a vita, hogy ki a hazafi és ki a hazaáruló. Horibile dictu, e kérdés felett itt magyar vitatkozik a magyarral.

Még menthető volna e szégyenteljes állapot, ha történetesen a szerbek, vagy német ajku honfitársaink viselkedése provokálta volna e vitát. Idegen nemzetségbeli honfitársaink szíve még nem dobban oly nagyot azokra a jelszavakra, a melyekért a magyar évszázadokon keresztült vért és éltet áldozott. Es ime, ma ott állunk, hogy vajmi kétséges azoknak a száma magunk közt is, a kik ily áldozatra hajlandók lennének. Avagy lehet e ily áldozatra kész az, a ki nyíltan hirdeti, hogy fel kell adnunk a jogainkért való szent küzdelmet, le kell szerelni a nemzeti ellenállást, — ellenben anyagi és közjogi érdekeinknek beláthatatlan időkre való feláldozásával meg kell hajolnunk Ausztria akarata előtt, megelőgedvén az „alkotmányosság lát-szatának” fenntartásával.

Es ez a koros nemzedék tiltakozik a hazafiatlanság vádjá ellen, ki-nevezi magát honmtőnek és ál apostoloknak titulálja azokat, a kik az anyagi existenciáink és államiságunk megsemmisítését célzó törekvésekkel szemben kezükbe ragadják a nemzeti függetlenség, a kultura és az emberi jogok szent zászlaját, elébe állva a majdnem évezredes ellenségnek: *eddig és ne tovább!*

Szent ez a küzdelem és nemes. Dicsőség az ily harcban céltáblául állani. A hol sok a silányság, ott az erény kettőzött dísz és az erény csak erény marad, jóllehet a silányság nem ismeri el silány voltát.

Mi az oka a nemzeti erkölcs ily nagyfokú süllyedésének? Ki tudja?

Mi az oka, hogy egy ország miniszterelnöki székében oly ember ül, a kinek tudtával a parlamentben a nemzeti ellenállás harcosait pénzrel próbálták vesztegetni? Mi az oka, hogy mooskot szórnak a zászlóra azok, a kik eddig követték azt? Mi az oka, hogy a huszadik században a választói jog általánosítása ellen meri felemelni szavát egy „kultur-férfi” és ez az ember egy párt vezére esz?

Mi az oka, hogy az uralkodó szembe helyezkedik a nemzet akaratával a huszadik században, a midőn már mindenkinek éreznie kell azt, a mit Wellington mondott IV. Györgynek, hogy: „a király szüve-rén, a ki tartozik egyéniségét népe jólétének feláldozni”. Ki tudná?

Oroszlánok vagyunk és Ausztria a mi ketrecünk. Mi az oka, hogy az oroszlánok között olyan is akad, a mely a többivel azt akarja elhitetni, hogy e ketrec az ő szabadságuk legnagyobb biztosítéka? Ki tudná?

Betegség éri, átöröklődő baj, a mely degenerálni fogja az újabb nemzedéket. A Khuen és Tisza képe-re teremtett unokák előtt Rákóczy és Kossuth (a Nagy) csak amolyan impraktikus gentlemanek lesznek, a kik okosabban tették volna, ha har-cok helyett osztrák hitelrészevényeket vesznek és azok kuponját szel-desik.

De bizzunk tán a jövőben. Fel a küzdelemre, a választási harcra! Talán még felébred az alvó orosz-lán. Talán mégis feldobban a szív a szent jelszavakra. Talán még sem engedik a szelek Aeclus által magukat ka-lodába zárni. Felviharoznak és ugy elsőprik Khuen-Aeoluszt, mint aszott fü pelyhét az ut mellett.

Politikai képek.

Az alkotmánypárt patkányai

Az alkotmánypárt tisztességes, hazafias magyar párt volt. 67-es alap-on állt, de ezt az alapot fejleszteti s ezen az országot előbbrevinni akarta. Vezére, gróf Andrássy Gyula, meg-testesülése a politikai és egyéni tisztességeknek.

Természetesen azok mellett, akik meggyőződésből voltak hívei ennek a pártnak és Andrássynak, itt is voltak olyanok, akik mindig a hatalommal tartanak, akik mindig ott vannak, ahol hivatalt, koncot kap-hatnak s ezek az emberek most, mint a patkányok a süllyedő hajóról, sietnek át az új hatalomhoz, Khuen-hez. Ez a legutálatosabb látvány az egész mai helyzetben, hogy mi-lyen mohón tódul ez a patkányép a hatalom felé.

Kevés a patkány.

Dicséretére legyen mondva a volt alkotmánypártnak, sokkal kevesebb ilyen patkány akadt, mint előbb gondolták. A 95 alkotmánypárti kö-zül mindössze 31. Ennyi ment át, ennyi mondott le a magyar század-nyelvről s az alkotmánypárt minden tisztességes programjáról, csak hogy a hatalom árnyékában ülhesen. Több már nem is megy át, mert a többiek külön csoportban marad-nak. Ebben a csoportban lesz minden valamire való tagja volt alkot-mánypártnak, most már megtisztulva az élőködő patkányoktól.

Nem jó a muszkapártban.

Csakhogy az átvándorolt 31 patkány-nak nagyon rossz dolga van át-

a gyűlésvész muszkapártban. Mert abban a pártban ma eddig is nagyon sokan tolonganak. Persze mind olyanok, akik a pecsenyészagra gyűltek oda. Tudják, hogy ott van pénz, kanc, hivatal, főispánság, hát aki éhenkórász, konclesz stréber van az országban az mind szaladt Khuenhez.

Képzhető, hogy ez az éhes banda milyen érzéssel fogadta, mikor bevonult közéjük még 31 éhes patkány. Mint mikor a jól körülállott etető vályuhoz még újabb malacok érkeznek, olyan sivitás támadt a konclesz társaságban. S valóságban *kéneki őket*. Khuen is csak főlállól beszél velük, úgy, hogy a szegény patkánycsoport nagyon kellemetlenül éri magát, majd kiég a szemük szégyeletükben s már sokan szeretnék visszatérni. Így pl. Nagy Ferencnek, a legmohóbb patkányának már kijelentette Khuen, hogy nem lépteti fel őt a mostani kerületben, mert oda más jelöltet küld. Es így bánik a többivel is.

Marakodás a koncon.

Azt mondják, máris ellentét van a muszkapártban, mert Khuen akarja az általános szavazati jogot, Tisza pedig nem. Hát ez még semmi. Ezen csak ók ketten veszekesnek. Bájóják is a muszkapárt tagjai az elveket, csak konc legyen!

De azt tessék csak bevárni, hogy a koncon milyen marakodás lesz majd ott! Mert a muszkapártba eddig belépett s jelentkezett 2000 képviselőjelölt. Valamennyi azt akarja, hogy hivatalos jelölt legyen s mandátumot kapjon. De hivatalos jelölt csak 400 lehet, mert csak ennyi kerület van. Tehát 1600 lemarad. No hát maj meglátnák, hogy micsoda sivalkódgást fog az az 1600 lemaradt ember csinálni. Felfordítják a nemzeti társaskört. Rettenetes marakodás lesz ott a koncon!

Nincs pénz.

Azt is beszéljük, hogy Khuennek sokkal kevesebb pénze van, mint gondolták. Még az újságokat se tudja megvenni, mindössze egy pár apró zuglapot vásárolt meg eddig. Sokat költ a bolond küldöttségekre, pedig abból semmi haszna nincs. Beszéljük, hogy Ujhelyben is toboroz már küldöttségeit egy fiatal ur, akit egyelőre nem akarunk megnevezni. Egy-egy küldöttségi tag 70 koronát kap, de ebből kell az utiköltséget is fedeznie. Aki így kormányköltségen fel akar utazni Pestre, csak jelentkezzék az illető fiatal urnak. Nevét az érdeklődőknek szívesen megmondja kiadóhivatalunk.

A főispánok.

Az alkotmánypárti képviselőknék csak a selejtes ment át az új kormánypartba. *Pl. a három szemlemegyet alkotmánypárti képviselő közül egyik se lépett be.* Sokkal különb és tisztességesebb emberek.

A 35 alkotmánypárti főispán közül is a valamire való, önézetesebb, értékesebb elem lemondott. Mindössze 14-en maradtak meg a császári akarat pártjának szolgálatában, természetesen itt is azok, akik mindenféle hatalmat egyformán szolgálnak. Szóval az alkotmánypárti főispánok színe-jöve elment s csak az erkölcsileg gyengébb része maradt meg.

A mi főispánunk.

A mi főispánunk, *Mezner* Gyula ur, szintén megmaradt. Eddig szolgálta Andrásyt, most szolgálja Khuent. De fogja ő szolgálni Justh Gyulát is, ha kormányra jut. Szeretné ő azt a kormányt látni, akit nem szolgálja.

Most öt éve, mikor Tisza megbukott, emlékezhetik rá mindenki,

hogy szidta, gyalázta és minden rossznak elmondta Tiszát. Most megint Tisza az istene s az is lesz, míg csak megint — újra meg nem bukik. Akkor az majd odaáll megint ahhoz aki hatalomra került.

Természetesen most tízzel vassal akarja irtani a függetlenségi párt, különösen a Justh párti képviselőket a vármegyéiből. Nagy korthadjárataira méltó szövetségeseiket találta. Például Patakon szívvel lélekkel hozzásegődött a közismert *Szabó Zsigai*, akit pataki bírónak tett meg, továbbá a tiszta jellemről híres *Molnár János* volt pataki bíró. Ezt az urat ugyan öméltség azelőtt a legbecsületesertőbb kifejezésekkel illette, amikből majd fogunk mutatványokat közölni, ez azonban nem akadályozza abban öméltségét, hogy most majd ne csokolózzék vele.

Ujhelyben is szerzett mar egy-két ilyen tiszta lelki hivat öméltsége, egyaránt a megszerezése pedig folyamatban van.

Egyáltalában öméltségének a jelenben és a multban viselt dolgairól majd valamelyik legközelebbi számunkban hosszabb cikksorozatot kezdünk.

A jelöltek.

Természetesen most már százféle kombináció van a képviselőjelöltek felől, pedig még csak májusban, vagy júniusban lesznek a választások.

Ujhely.

A legtöbb jelöltet persze Ujhelyben emlegetik, itt már egész özönbe hemzseg a jelölteknek.

Herczeg *Windschgratz* Lajos itteni fellépését, határozottan megáfólják. Azok reménysége se igen fog teljesedni, akik mindenáron *Hazai Samu* honvédelmi minisztert akarták megajándékozni szívükkel és bizalmukkal. — Így hát újabb jelöltek jöttek forgalomba. Emlegettek Zempéni *Moskowitz* Gézát, aztán *Moskowitz* Ivánt, továbbá ifj. *Molnár Viktor* ministeri fogalmazót, Molnár Viktor volt főispán fiát. Látható, hogy csak úgy tolonganak a jelöltek, de ez még mind csak üres kombináció, s így a jó ujhelyi muszkapártiak mai napig se tudják biztosan, hogy *kiben fognak őt bízni három hónap múlva*. No de majd hoz valakit a főispán. Hogy kit hoz, azt még nem tudják, de hogy akáránt hoz, a jó ujhelyi muszkapártiak feltétlenül bízni fognak benne s neki adják a szívüket, az holt bizonyos.

Erdekes dolog ez! Ma még nem is ismerik a jövődni jelölt urat, azt se tudják, kicsoda, hogy néz ki. Holnap $\frac{1}{2}$ l-kor megérkezik s $\frac{3}{4}$ l-kor már az összes muszkapártiak halálös bizalommal vannak iránta. Hát nem szép, komoly és férfias dolog az ilyen muszkapárti bizalom?

Az ujhelyi muszkapárt egy része azonban tényleg zug a miatt, hogy ők majd olyanban bizzanak, akit tegnapi még nem is ismertek, s te kintyesebb helyi jelöltet kívánnak. Így még mindig legkomolyabb jelölt *Isefi* Tihamér, aki a muszkapárt körül máris nagy érdemeket szerzett, s aki mellett különösen az ügyvédi kar tekintélyes része csoportosul. Emlegetik újabb *Gross* Dezsőt is, aki legutóbb egy fenyészen sikerült muszkapárti vezérközikével nagy népszerűsége tett szert.

Olaszliszka.

A liszcai kerületben *Nagy* Barna ellen herceg *Windschgratz* Lajost szeretné a főispán felléptetni, de nem hiszik, hogy a fiatal herceg, aki első szerepésével olyan általános szimpátiát és népszerűséget szerzett, most odaadná a nevét egy muszka-

párti jelöltséghez s az lenne az ambíciója, hogy a Molnár János segítségével jusson be a parlamentbe.

A többi.

Hománán ugy hírlík, hogy gróf *Andrássy* Sándor nem vállal mandátumot s helyette *Haraszthy* Miklós főszolgabíró lép fel.

Nagymihályon se lép fel *Czeibur* Bertalan, hanem gróf *Andrássy* Gyulát akarják felléptetni.

Terebészen Molnár Béla szeretett volna fellépni, akit Nagymihályon is fel akart léptetni a főispán, de valószínűleg megmarad a mostani képviselő, gróf *Esztelazy* Mór.

Megyasszon se lép fel a mostani képviselő, *Potoczsky* Dezső. Itt a főispán muszkapárti programmal *Molnár* Bélát akarja felléptetni, aki biztosan megbukik, mert Kossuth szülőkölje semmi esetre se fog muszkapártit választani. A kerület *Gortway* Aladár óhajta, aki ha Kossuth párti programmal fellép, feltétlenül megválasztják.

Helmecc és *Mádon* még nincs ellenjelölt.

A nagy nap.

Justh Gyula Ujhelyben.

Orömnapja van ma Ujhelynek. Ma érkezik le közénk tábornokrával *Justh* Gyula, a függetlenségi eszme törhetetlen vezérharcosa.

Ha soha sem volt szüksége e megvények arra, hogy lelkesítsék, hogy harcra tüzeljék, ma elérkezett annak az ideje. Ma amikor minden oldalról szorongatott szegény magyar hazánkban belső ellenségek is felütöttek a fejüket, amikor e hazának fiait akarják osztrák járomba hajtani az országot, szükség van arra, hogy *Justh Gyula* hazafias lelke megnyilatkozzék itt előttünk és az ő buzító szavai új erőt kölcsönözzenek nekünk a küszöbön álló harcra.

Mert harc előtt állunk, rettenetes harc előtt, amelynek kimenetele egyedül az ország közönségének hazafias érzületétől függ. Az egész harc sorát az fogja eldönteni, hogy vajon sikerül-e megrészegeteni az ország közönségét hazug jelszavakkal, megfélemlíteni fenyegetésekkel, vagy pedig megmarad-e a polgárság a józan becsületesség útján és követve szíve érzelmeit kitart azok mellett, akik a hazai függetlenségéért, szabadságáért harcolnak.

Erre a becsületes kitartásra akarja buzdítani *Justh Gyula Ujhely* polgárságát és ezért jön ma közénk. Mi pedig igaz lelkese désszel és szeretettel és ragaszkodással fogadjuk és kívánunk neki sikert apostoloskodásához.

A gyűlés előkészületeiről az alábbiakban számolunk be részletesen:

Kik jönnek?

Eddigi értesülésünk szerint *Justh Gyulát* a következő képviselők kísérik: *Mithé* László, *Nemes* Bertalan, *Markos* Gyula, *Maczky*

Emil, Fekete László, *Kubik* Gyula, *Nagy* György, *Kelemen* Samu, *Nagy* Barna és *Fried* Lajos. Ezen kívül eíjon Szabolcs vármegye volt főispánja: gr. *Vay* Gábor is.

Fogadás.

A képviselők délben 12 óra 33 perckor érkeznek a Budapest felől érkező gyorsvonattal. A képviselőket az allomáson a függetlenségi kör küldöttsége és a polgárság fogadja. Az üdvözlő beszédet *Kincsesy* Péter fogja mondani a kör nevében. Bevonulás kocsikon lesz a Magyar Királyba ahol ebédelni fognak a képviselők.

Gyűlés.

A népgyűlés d. u. 5 órakor lesz a városi színházban. Itt fog nyilatkozni *Justh Gyula* a politikai helyzetről. Fel tognak szóvalni valószínűleg a többi képviselők is. Az ujhelyiek közül *Kincsesy* Péter a függetlenségi kör elnöke, *Matolai* Etele és *Herics* Sándor fognak felszólalni.

Bankett.

Gyűlés után este fél 8 órakor társasvacsera lesz ugyancsak a városi színházban. Egy teríték ára borral 3 korona. A vacsorán valószínűleg szintén több politikai nyilatkozat fog rhangzani.

Elutazás.

Justh Gyula és kísérete holnap reggel 7 óra 39 perckor indulnak Csapra, ahol holnap d. e. lesz népgyűlés, onnan Munkácsra mennek, ahol delután tartanak népgyűlést.

A saujehei közvágóhíd.

Abból kifolyólag, hogy a „Zemplén” mult heti számában „Városi jéggyárat” cikk jelent meg, melyre nézve, mert eíkkiró a közérdek szempontjából vélt felszólalni, egy a városi közvágóhíddal kapcsolatos és annak jövedelméből felépítendő jéggyár ügyében, alkalmasszerűvé lett ugyancsak és tisztán a közérdek szempontjából a városi közvágóhíd, annak jövedelmeit és a jéggyárat illetőleg egyet más szintén nyilvánvalóvá tenni.

Az azelőtt is sejtettük, hogy a vághíd a városnak igen jelentékeny jövedelmet hoz, de hogy majd 40000 koronát (legalább is 200 százalékat) jövedelmezen ez az elhagyott, rothadó gázokkal saturált, büzös, szennyos, sötét katakomba, az ránk is meglepő volt. 38400 korona vágóhídi jövedem! és a vágóhíd felépítése óta valószínűleg nem volt tatarozva, a vágóhíd talajában ismételt reklamáció dacára is olyan gödrök vannak, hogy abba az ökrömök beleesve, elveszhetnek; a levezőt csatornát a patkányok széjjel, vagyis összeturták — tehát az már nem elvezető — hanem visszatartó esatorna lett arra a célra, hogy abban a vágóhíd hulladékai rothadjanak és az ebből keletkező igen nem kellemes illat bakteriumaival egyült a közönségnek nem is olyan jutányosan szant hussal egyesüljenek. A vágóhíd sötét és kicsiny és ennek is a jó közönség issza meg a levét, mert némely vágó csarnokban még fényes nappal sem lehet szabatos husvizsgálatot foganatosítani

**ELADÓ HÁZAK olcsó és kedvező fizetési feltételek mellett
bővebb felvilágosítást ad**

Dr. BETTELHEIM JAKAB, ügyvéd

Sátoraljaújhely, Kazinczy-utca 11 szám.

azért sem, mert a szervek férhelyhiánya miatt visszaélésből könnyen kieserülhetők. Pedig az elmúlt évben is vagy 200 marha s majd ugyan annyi sertés husában lett csak a gümőkör — ezen az emberre is igen veszedelmes betegség — megállapítva.

A vágóhidnak nincs világitása és nincs vize a tisztogatáshoz. A kutakba, melyek sohasem adnak elegendő vizet, a vágóhid szennyje lezúvárog és a husok ilyen vízzel mosatnak le. Igazán ideális!

A hűtőnek nevezett hely dohos, gombás, mert mint fentebb neveztük cikk helyesén jelzi, szellőztetővel nem bír, melynél fogva, valamint azért sem alkalmas hus elartására, mert előhűtője nincs és a közvetlenül abba be vitt hus a hűtő levegőjét felmelegíti. Tehát hiába mondja előbb említett cikkírő ur, hogy „most van jégverem, de nincsen jég”, a husnak ezentul is az előbb jeizetlen levegőjű vágóhid-csarnokokban kell 5—6 óráig — a vágó iparosoknak és a husfogyasztó közönségnek azt hiszem nem előnyösebb — vesztgelni.

Csináltak a vágóhidon sertésperzselőt; arra azonban a nagy jóvedelmek kilátásba helyezése mellett sem gondoltak, hogy a főzfogyasztásra szánt perzselés má, mint a gazdaember, vagy magánosok perzselése. Hogy a husiparosok meghatározott időben, akár esik, akár fuj az ujhelyi szél, sertését vágni kell és hogy ilyenkor jó volna neki azért a nem épen kicsi vágóhídi dírt védtét, fedett hely ellenszolgáltatásként és a város husfogyasztó közönségének sem válna hátrányára, ha a sertésperzselő hely is felszerelve lenne vízvezetékekkel, néhány paddal vagy asztallal és fogással, hogy a husiparos ne lenne kénytelen a közönségnek drága pénzért szükreszabotban szánt húst a perzselő talaj fertőjéből, mosatlanul szennyes szekerre rakni és azt hiszem azt sem bálná a husfogyasztó közönség meg, ha a jelzett és hiányzó alkalmatlanságok fennállításával a husvizsgálat szabatosabban lenne fogatosítható.

De gyérünk tovább! Innen-onnan már két éve annak, hogy megjelent egy kormányrendelet, mely állategészségügy mellett, leginkább a husfogyasztó közönség érdeket tartja szem előtt. Mit látunk, tett a város e tekintetben már valamit? Dehogy tett; pedig a rendeletben foglaltaknak így nagy husfogyasztásu helyen már megelőzőleg is érvényesülni kellett volna. Vagy nem érdekelné a husfogyasztó közönséget és nem válna előnyére, ha drága pénzen megfelelő minőségű húst kapna? A kevésbé értékes hushoz pedig a kisebb pénzű, kisebb igényű ember olcsóbban, — hatósági hűszekéből, hatóságilag szabályozott árban juthatna? Azt hiszem, hogy a husárok tekintetében ez, — valamint az sem lehet közönbős a város husélemezése, de a közzgazdaság szempontjából sem, hogy lappangó és az emberre is nem egyszer veszélyes valamely betegséggel, vagy azok okozóival felruházott állatok husa élelemre ne bocsátassék, illetve, hogyha lehetséges oly alakban és minőségben adassék az élelemre, hogy a fogyasztó egészségét ne kockáztassa, mindazonáltal a termelő se károsodjék nagy mértékben. Mint azt előbb jeleztem, hogy csak a gümőkör majd 200 esetben lett a sátoraljaujhelyi vágóhídon megállapítva, hányszor fordulhat elő az, hogy alkalmas készülék hiányában oly tápdus állati szerveket kell teljesen értéktelenné

tenni, melyek annak birtokában, habár alacsonyabb ár mellett értékesíthetők, élvezhetők volnának. És anélkül, hogy a husvizsgáló korrekt eljárásában csak cseppet is kételkednék, nem-e állhat be a szabatos vizsgálatot gátló körülmények fenforrásával különösen azon állapot, hogy a csak feltételeesen használható légit állat, nagy értéke a feltételeket kiegyenlítő alkalmatlanság hiányában a husvizsgálót, mint embert a közönség rovására tévedésbe ejtheti, esetleg befolyásolhatja és a közönség drága pénzen vásárolt betegségét okozható húst csak azért mert a 38,000 korona vágóhídi évi jóvedelem más célra használtatik, abból zsirolvasztóra, huspárolóra és más a vágóhíd és husvizsgálathoz szükséges kellek beszerzésére, helyre állítására nem telik. Pedig azt hiszik, az volna rendjén, ha csak akkor fordítanék a vágóhídi jóvedelme azzal kapcsolatos más célra, ha azt a vágóhídi fenntartása, illetve szükséglete megengedi, mert a vágóhídi nem közkereseti forrás, az egy közintézmény, melynek létezését különben is az a husfogyasztó közönség fizeti meg, a melynek egészsége a sátoraljaujhelyi közzvágóhídi intézményével nincs kellekép biztosítva.

Mint az elősoroltakból megállapítható, a sátoraljaujhelyi közzvágóhidat kibővíteni, világossá tenni, vízvezetékekkel, villanyal, hűtőkármával ellátni, csatornázni, tatarozni; a sertésvágót befedni, körükkeríteni, felszerelni és sertéskoppaszttal és zsirolvasztóval berendezni kellene. Továbbá huspároló és hatósági hűszeket kellene felállítani, mert ez mind nincs és ezeknek a hiánya részben a husfogyasztók egészségét veszélyezteti, másrészt a husélemet drágábbá teszi és a husiparosokat megrövidíti.

A szintén szükséges jéggyár létesítése pedig bizasék egyes érdekelt magán félre, kinek a város a neki szükséges jég fejében bizonyos koncessiót adhatna. Amennyiben pedig a város maga óhajtna jéggyárat létesíteni, azt a vágóhídtól függetlenül kellene felállítani, mert a vágóhídi hűtő a husfogyasztásnak jelentékeny emelkedésével előbb-utóbb léghűtő berendezésre szorul, mit jobb volna a fenforogó vágóhídi jóvedelméből ma megcsinálni, mint holnap.

r. gy.

H I R E K .

A Szabad Liceumból.

E hó 27-én dr. Visegrádi János főgimn. tanár tartott vetítő képekkel is illusztrált érdekes és értékes előadást a városháza disztermet zsufoflásig megtöltött, válogatott közönség előtt. A „Magas Tatra” volt előadásának főtárgya. Bevezetésképp megismertette a közönséget a föld keletkezésének történetével a Laplace féle elmélet alapján. Majd helyi vonatkozású érdekes földrajzi ismereteket közölt; megismertette az ujhelyi hegyek kőzetanyagát és ez anyag ismerete alapján megállapította a hegyek vulkáni eredetét.

Környékünk természeti viszonyainak ismertetése során rátért egyebek közt a vidékünkön uralkodó u. n. „kassai szél” felemlítésére is, amelyről felemlíti, hogy a „kassai”-nak helyesen már csak azért sem nevez-

hető, mert nem is Kassa felől fuj. Egyébként igen fontos tényező e szél városunk közegészségügye tekintetében. Nemesak azért, mert a szél általában is tisztítja a levegőt, hanem azért is, mert ez városunknak önkéntes és ingyenes legfőbb utcaesprője.

Ezután megismertetvén a hallgatóságot főbb vonásokban hazánk domborzatiívizsnyaival rátért a szépségekben gazdag Magas-Tatra ismertetésére. Ebben nagy szolgálatot tettek a szebbnél-szebb tájakat és természetzi ritkaságokat híven bemutató vetítőképek, melyekhez érdekes ásványtani, növénytani és egyéb magyarázatokat fűzött. Sorra felvonultak előttünk a Csorbai tó, a szebbnél-szebb tengerszemek, a tarpataki vizasékek, a Vág, az Arva gyönyörű völgye, a Tatra csúcs stb. miknek szemlélete kiváló érdeklődést kelteve, a figyelmet teljesen leköttette.

A szemlélt természeti szépségek igazi színt és életet az előadó rövid, tömör, mégis kimerítő magyarázataitól kaptak. Ez előadás nemesak azt a ódít szolgálta, hogy megismertette a közönséggel szép hazánk egyik fenségesen gyönyörű vidékét, hanem szeretetet kelteve a szabad természet iránt is. Már pedig a természet szeretete a legnagyobb boldogságnak, a legigazibb gyönyöröknek kiapadhatatlan forrása. A hálás közönség zúgú tapssal jutalmazta a kiváló tanárt élvezetes előadásáért.

— **Házi estély a gyártelepen.** A sátoraljaujhelyi gyártelepi dal-, zene-és önképzőköri helyiségében március hó 5-én a sátoraljaujhelyi menhely és a helybeli vasuti árvek javára jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendez több uri család. A táncmulatságot *Szepesy Simonné, Marki Béláné, Szentgyörgyi Dezsóné, Boronkay Lászlóné, Nyeviczky Gabriella, Dongó Gyula, Márky Béla, Olchváry Ernő* és *Olchváry Aladár* műkedvelők előadása előzi meg. Belfélp-díjak: személynként 2, családonként 4 korona. Büffé-jegy 1 korona. A büffében a jegy ellenében hidegsültek, sajt és sütemények fognak kiszolgáltatni.

— **A nagymihályi tanítószék ügye.** Tekintetes szerkesztő úr! Becses lapja folyó évi 16. számában az én személyem ellen irányuló és „egy gondnoksági tag” aláírással ellátott cikke vonatkozólag kérem: méltóztatassék a következőket leközzölni: „Határozat. A kért fogyelemi vizsgálatot alulirt közzgazgatási bizottság nem rendeli el, mert: a fogyelemi vizsgálat elrendelése semmi okot nem lát, mivel Latzina Vilmosné és Tholvay Jolán óvónók elleni fogyelemi vizsgálat ügyében hozott 3948—1909. sz. véghatározat indokolásában említett azon tanu vallomások, hogy a nagymihályi állami elemi iskola tanstületében a zavarokat Zászló E. Flóris idézte elő beigazolja nem lettek, mert ezen vallomásokban csupán azon tanstületi tagok ellenszenve nyilatkozik meg Zászló E. Flóris ellen, akiket mint helyettes igazgatót egyszer s máskor kötelességeik pontos teljesítésére figyelemzetett”. — Leközzöljük most ezt a nyilatkozatot is és ehhez sem

fűzünk semmi kommentárt. Azt azonban kijelentjük, hogy többé e tárgyban semmiféle nyilatkozatnak helyt nem adunk, mivel a kérdést mindkét oldalról kellőleg megvilágitottak látjuk.

— **Lopás.** Febrná hó 28-án Szabó Sándor helybeli vasuti portás szelöztesítés végett a lakásához tartozó udvarra tette 40 korona értékű téli bundáját, melyet valaki ellopott. A rendőri nyomozás során megállapították, hogy a tettes egy vasuti munkás, a ki a bundát a zálogházban elzalogosította. A bunda jogos tulajdonosához került, a tolvaj munkást pedig a bíróság fogja felelőségre vonni.

— **Vesztett kutya garázdalkodása** cím alatt lapunk előző számában közzöltük, hogy a Szív-utcában egy vesztett-gyanus eb több kutyát megtartat. A vesztetnek tartott kutyát tulajdonosa leltette a G ö n d ö r Herman városi állatorvos felboncolta és megvizsgálta, amely alkalommal a kutyán vesztéségre gyanus tüneteket nem észlelt. — Azonkívül még két kutyát lőttek agyon, melyeket ugyanez a kutya mart meg. A kutyák egészségesek voltak.

— **A polgárság hangulata.** Hogy milyen a polgárság hangulata, érdemes jellemzi az alábbi vers, melyet egy polgártársunk küldött be lapunknak abból az alkalomból, hogy dr. Grósz Dezső a „Zemplén”-ben egy „hangulatos muszkapárti” cikket irt. A vers maga rossz, de minthogy a polgárság hangulatát jellemzi, leközzöljük:

Chantecler álma.

Messe sütéséghen,
Pislog egy kis mécesen,
Szívem vonz feléje.
Készült, hogy nézném meg,
Tekergő utakon,
Végre, hogy elérem,
Csudállattal, ámulattal,
Elbüvölve nézem.
Jehova Szent atyám! hisz ez
A nagy Rákóczi mécese,
Melyről a jó öreg anyám
Oly gyakran mesélt.
És fog nekem világitni,
Ugy éjjel, mint nappal,
Nem fogok eszérdni,
Kántorral, sem pappal.
Duhaj örömmömben
Vigan táncot lejtve,
Megbotlik a lábom
Egy furkás botfojba.
Ugyan mi lehet ez?
Szegekket kiverve,
Fél kézzel nem birom,
Csak két kézzel kezelve.
Nem tudom mi lehet,
Mogvan! Már tudom mi,
Hisz tanultam régen,
Hogy a Boesckay buzogányá
Elvesztet a rétön.
Es vitéz Boesckay
Ósi buzogánya,
Mellyel a németet
Verte gyakran hátba.
Kitűnő egy lelet,
Migyek vele Bécsbe,
Hogy többet németet
Ne üssenek véle.
Be viszem a Burgba,
Finkalídon szépen
Tudom, hogy megveszik,
Buzogányom s mécesem.
Sikerült vásárban
Hogyha leszen részem,
Nagy birtokot veszek,
A kapott kéz pénzén,
Honfiui koblem
Megnuytatására,
Lepihenek szépen
Kossuth palástrára.

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték
1 KORONA
Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

— Szökött bolgár katona. Február hó közepe táján vetődött Sátoraljai helyre egy Dimitri *Sztanevics* nevű belai (Bulgária) születésű, 23 éves napszamos, a ki a katonaság elől Szerbián keresztül menekült Magyarországra. A szökött katona a helybeli bolgár kertészeknél próbált alkalmazást nyerni, de honfitársai nem akarták szolgálatba fogadni, mert katonaszükevény volt. A magára hagyott fiatal ember azután magába szállt és önként jelentkezett a rendőrbiztosnál. Beismerte, hogy a katonaságtól való félelmében megszökött Bulgáriából, de mivel tettét megbánta, kéri hazájába való utasítását. Dimitri *Sztanevics* ezek után folyó hó 25-én a budapesti bolgár konzulátushoz utasították, a honnan vizsaküldik Bulgáriába.

— Lezuhant a szekérről. Szerdai számunkban megírtuk, hogy Máté József kiskövesdi gazdálkodó szénával megrakott szekérének tetejéről a Rákóczi-utcán a kövezetre zuhant. A szerencsétlen ember olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy másnap Kiskövesden, ahová hozzátartozói elvitték, — kiszendvedt.

— Budapest tündérvirtje. A Rákóczi-uton a főváros egyik legszebb és legforgalmasabb helyén levő és Grosz Odön tulajdonát képező Ostende-kávéház a maga nemében való exotikum. Fényes nagy terem pompás berendezéssel, keleti szőnyegekkel dusan megrakva. A kávéházi hideg ételek a francia szakácsműszet remekei, a borok és a valdúi francia likőrök kitűnők. Lapok a világ minden részéről. Speciálitása, a helybeliek találkozó helyét is képező kávéháznak az „Ostende-reggeli” (kávé, tea vagy csokoládé vajjal és mézzel 50 fillérért) mely immár közkedvelt lett. Estéknél Vörös Miksa hírneves cigány zenekarának meghallgatására a legfényesebb elite közönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termet.

A meghülés

az az ajtó, amely a komoly betegségeket beocsátja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhessen.

SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülésznek, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle Emulsió módosítva a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszertárban.

NYILTTÉR.

Császárfürdő

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar lrgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszaptürodök, iszapborogatások, uszodák, külön hőigyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők; hőlégy, szénasavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használnak főleg csuszos bantalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedit nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Ablaktisztításra és szakszerű parkettisztításra

ajánlkozik

Nagy János

Árponyi-utca 17.

A szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

2094. tk. 1909 sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A sztopkói kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hirtenstein Lajos végrehajthatónak, Géczy Mihály végrehajtást szenvedő elleni 2000 kor. tőke, ennek 1907. évi október hó 15. napjától járó 5 százalékos kamatai, 593 kor. 10 fill., per. 135 kor. 73 fill., végrehajtási kérvény 28 kor. 12 fill., árverési kérvény és a még felmerülő költségek kielégítése, az 1881. évi LX. tc. 144., 146 és 155 §-ai értelmében a sauhelyi kir. törvényszék területén lévő Jobbos községben fekvő s a jobbsói 9. sz. tjkvben A. I. 1—12 és 15—17. sorszámok alatt foglalt ingatlanoknak Géczy Mihály nevében álló hányadári 3000 korona kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására katárnapul 1910. évi március hó 26. (huszonhat) napjának délelőtti 10 óraját Jobbos községbe a községházához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becser 23-ad részén átul eladatni nem fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 300 kor. készpénzben vagy az 1881. évi 60 t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 3181 évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték. papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Sztopkói kir. járásbírószág tkvihatóság 1909. évi december 15. napján.

Manzdorf kir. jbró.

KLEIN GÉZA

szénüzlete

ajánlja szoba fűtésre:

I. rendű Porosz kőszén 2 frt. 20 kr. Szalon kőszén 1 frt. 80 kr. Porosz brikett, valamint I. r. gáz-koksz jutányos árak mellett házhoz szállítva. — Telefon 64. sz

SALGÓTARJANI Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN cégnél

Sátoraljai hely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya.

Káli-só.

Védegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy ségének bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb bedörmedőnek bizonyult körvénynél, eczémánál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Milyen hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K L 40 és K 2—és üvegtárolókban minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. B: Richter gyógyszerárza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Éladó

6-00—3-60 m. méretű kétrekeszes új deszkabódé fazsindelyes fedéssel, odaszállítás és felállításal. Szállóháznak nagyon alkalmas.

Megtekinthető **Bényei** építész telephén, Kossuth-utca.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Sátoraljai helyben, **Justus-utca 21. sz.** alatt a mai kornak tökéletesen megfelelő

festészeti vállalatot

nyitottunk. Tapasztalatainkat csakis első rangú erőktől szereztük. Elvállalunk szobák és templomok egyszerű és díszfestését a legjutányosabb árban. — Fa és üveg címtáblákat a legdíszesebb kivitelben készítünk. — Fa és fémek mázolását és evezését a legszebb kivitelben vállalunk.

Tisztelettel

Simkó és Várkonyi,
műfestők.

Olajfestészethez

szükséges kellékek:

u. m. olajfestékek, ecsetek, festővászon, mastixfirniss, damasztfirniss, recifterpentin, lenolaj, paletta stb.

nagy választékban kapható

Landesmann Miksa és Társa

könyv-, papír-, író- é rajzszerszerkereskedésében

Sátoraljai helyben.